

PATVIRTINTA

Josvainių socialinio ir ugdymo centro

Direktoriaus 2024 m. sausio 15 d.

Įsakymu Nr. V1-3A

JOSVAINIŲ SOCIALINIO IR UGDYMO CENTRO BENDROSIOS PRAKTIKOS SLAUGYTOJO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

PAREIGYBĖ – Josvainių socialinio ir ugdymo centro bendrosios praktikos slaugytojas.
Pareigybės grupė – 3. Specialistai. Kodas pagal LPK – 222101 . Pareigybės lygis – B.

I BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši pareigybinė instrukcija nustato bendrosios praktikos slaugytojo teises, pareigas ir kompetenciją.

2. Lietuvos medicinos norma privaloma bendrosios praktikos slaugytojams, dirbantiems Lietuvos Respublikoje, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms šiuos specialistus, tobulinančioms jų kvalifikaciją bei kontroliuojančioms jų veiklą.

3. Lietuvos medicinos normoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatyme ir kituose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. Bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje baigus slaugos studijų programą. Užsienyje įgyta bendrosios praktikos slaugytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Teisę verstis bendrąja slaugos praktika turi asmuo, Slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo nustatyta tvarka įgijęs bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis galiojančią bendrosios slaugos praktikos licenciją verstis bendrąja slaugos praktika, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai nenustato kitaip.

6. Bendrosios praktikos slaugytojas verčiasi bendrąja slaugos praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti bendrosios praktikos slaugos paslaugas ir (ar) kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurias pagal teisės aktų reikalavimus kartu su kitais asmens sveikatos priežiūros specialistais turi teikti ir bendrosios praktikos slaugytojas.

7. Bendrosios praktikos slaugytojas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, šia medicinos norma, asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis ir savo pareigybės aprašymu.

8. Bendrosios praktikos slaugytojas dirba savarankiškai pagal kompetenciją ir (arba) komandoje su gydytoju ir bendradarbiaudamas su kitais sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiais specialistais.

II TEISĖS

9. Bendrosios praktikos slaugytojas turi teisę:

- 9.1. verstis bendrąja slaugos praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;
- 9.2. konsultuotis su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
- 9.3. gauti darbui būtinas priemones;
- 9.4. vykdydamas Lietuvos medicinos normos 14 punkte nurodytą veiklą, tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;
- 9.4. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas;
- 9.5. dalyvauti įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos priemones;
- 9.6. pagal kompetenciją teikti pasiūlymus dėl darbo organizavimo, slaugos paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimo;

III PAREIGOS

10. Bendrosios praktikos slaugytojas privalo:
  - 10.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 10.3. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;
  - 10.4. naudoti tik teisės aktų, reguliuojančių medicinos priemonių (prietaisų) naudojimą, reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis; užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos šiame papunktyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;
  - 10.5. tvarkyti medicininius ir slaugos dokumentus bei teikti statistikos ir kitus privalomosios atskaitomybės duomenis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 10.6. bendradarbiauti su kitais asmens, visuomenės sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;
  - 10.7. vykdyti privalomąsias sveikatos programas;
  - 10.8. laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos srities teisės aktų reikalavimų;
  - 10.9. laikytis asmens sveikatos priežiūros įstaigos vidaus tvarkos taisyklių;
  - 10.10. laikytis slaugytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;
  - 10.11. pranešti kompetentingoms įstaigoms apie įtariamą užkrečiamąsias ligas, apsinuodijimus, mirties atvejus Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;
  - 10.12. pranešti teisėsaugos ir kitoms valstybės institucijoms apie sužalotus ar smurtą patyrusius asmenis, kuriems dėl nusikalstamos veikos galėjo būti padaryta žala, Lietuvos Respublikos teisės aktų, reguliuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;
  - 10.13. pagal savo kompetenciją koordinuoti sveikatos priežiūros paslaugų teikimą 10.12 papunktyje nurodytiems smurtą patyrusiems asmenims;
  - 10.14. laiku informuoti gydytoją apie paciento sveikatos būklės pokyčius, komplikacijas, vartojamų vaistų nepageidaujamą poveikį ar kitaip pablogėjusią sveikatą;
  - 10.15. tobulinti profesinę kvalifikaciją sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
  - 10.16. laikytis licencijuojamos veiklos – slaugos praktikos – sąlygų;
  - 10.17. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;
  - 10.18. paaiškinti asmens sveikatos priežiūros specialisto praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

- 10.19. nepriimti kyšių ir elgtis taip, kad savo veiksmais neprovokuotų paciento, jo artimųjų, giminaičių ar kitų paciento atstovų, duoti kyšių;
- 10.20. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

IV KOMPETENCIJA

11. Bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją suteikiančių studijų metu bei nuolat tobulindamas įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgdamas į nuolatinę slaugos mokslo ir praktikos pažangą.

12. Bendrosios praktikos slaugytojas turi žinoti:

- 12.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus;
  - 12.2. asmens duomenų apsaugos principus;
  - 12.3. medicinos statistikos pagrindus;
  - 12.4. sveikatos draudimo pagrindus;
  - 12.5. sveikatos teisės pagrindus;
  - 12.6. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus, mokėti jomis naudotis;
  - 12.7. sveikatos priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus;
  - 12.8. sveikatos stiprinimo principus ir ligų profilaktiką;
  - 12.9. slaugos procesą, slaugos modelius;
  - 12.10. darbuotojų saugos ir sveikatos principus;
  - 12.11. higienos normų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, reikalavimus;
  - 12.12. medicinos priemonių (prietaisų), reikalingų asmens sveikatos priežiūros paslaugoms pagal Lietuvos medicinos normoje nustatytą bendrosios praktikos slaugytojo kompetenciją teikti, veikimo ir valdymo principus;
  - 12.13. vaistinių preparatų farmakokinetikos ir farmakodinamikos pagrindus, vaistinių preparatų laikymo taisykles ir vartojimo būdus;
  - 12.14. žmogaus organizmo sandarą, organų bei organų sistemų funkcijas;
  - 12.15. įvairių amžiaus grupių asmenų fizinės ir psichikos raidos etapus ir jų ypatumus;
  - 12.16. dažniausiai pasitaikančių organizmo sistemų ligų simptomus, plitimo būdus ir galimas komplikacijas;
  - 12.17. pagrindinius medicininės reabilitacijos principus, metodus ir priemones;
  - 12.18. specializuotos slaugos principus;
  - 12.19. biomedicininį tyrimų atlikimo principus.
13. Bendrosios praktikos slaugytojas turi išmanyti:
- 13.1. profesinės etikos nuostatas;
  - 13.2. fizinių, psichologinių, kultūrinių, etninių, ekonominių, politinių ir aplinkos veiksnių įtaką žmogaus sveikatai;
  - 13.3. žmogaus organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus įvairiais amžiaus tarpsniais;
  - 13.4. bendras organizmo reakcijas į patologiją;
  - 13.5. patologinius procesus, vykstančius žmogaus organizme;
  - 13.6. asmens sveikatos būklės pokyčius, sutrikimus, ligų plitimo būdus ir galimas komplikacijas;
  - 13.7. medicinos priemonių (prietaisų) paruošimo dezinfekcijai ir sterilizacijai būdus;
  - 13.8. dietetikos principus;
  - 13.9. imunoprofilaktikos principus ir jos įtaką sveikatai;
  - 13.10. skausmo valdymo principus;
  - 13.11. įvairaus amžiaus asmenų, turinčių fizinės ir psichikos sveikatos sutrikimų, slaugos ypatumus;

- 13.12. pacientų sveikatos būklės vertinimo principus;
- 14. Bendrosios praktikos slaugytojas turi gebėti:
  - 14.1. pagal kompetenciją konsultuoti sveikus ir sergančius asmenis:
    - 14.1.1. įvertinti asmens sveikatos būklę;
    - 14.1.2. mokyti pacientus sveikos gyvensenos principų;
    - 14.1.3. valdyti paciento sveikatos rizikos veiksnius;
    - 14.1.4. valdyti lėtinėmis ar užkrečiamosiomis ligomis sergančių pacientų sveikatos būklę ir vykdyti pacientų, sergančių šiomis ligomis, stebėseną:
      - 14.1.4.1. pacientų, sergančių cukriniu diabetu:
        - 14.1.4.1.1. siekiant palaikyti pacientui optimalią, tolygią glikemiją, pagal išankstinę gydytojo rekomendaciją koreguoti paskirtų antiglikeminių vaistinių preparatų dozę;
        - 14.1.4.2. pacientų, sergančių kraujotakos sistemos ligomis:
          - 14.1.4.2.1. siekiant optimalaus paciento arterinio kraujo spaudimo, koreguoti paskirtų antihipertezinių vaistinių preparatų dozę;
      - 14.2. nustatyti slaugos poreikius: rinkti duomenis, identifikuoti slaugos problemas ir formuluoti slaugos diagnozes;
      - 14.3. sudaryti individualų slaugos planą: suskirstyti slaugos problemas pagal jų pobūdį, nustatyti svarbiausias slaugos diagnozes, suformuluoti slaugos tikslus ir numatyti slaugos veiksmus;
      - 14.4. įvertinti slaugos indikacijas ir kontraindikacijas, supažindinti su jomis pacientą ir atlikti slaugos veiksmus;
      - 14.5. analizuoti ir įvertinti slaugos rezultatus;
      - 14.6. konsultuoti dėl gydytojo paskirtų vaistų vartojimo;
      - 14.7. mokyti pacientą ir jo šeimos narius ar artimuosius sveikos gyvensenos, sveikatos tausojimo ir išsaugojimo, lėtinių ligų valdymo principų;
      - 14.8. koordinuoti slaugytojo padėjėjo darbą;
      - 14.9. atlikti slaugos veiksmus:
        - 14.9.1. paruošti slaugytojo darbo vietą pagal aseptikos ir antiseptikos reikalavimus;
        - 14.9.2. paruošti tirpalus, skirtus valyti ir dezinfekuoti;
        - 14.9.3. ruošti, pakuoti medicinos priemones (prietaisus) sterilizacijai, juos sandėliuoti;
        - 14.9.4. dirbti su medicinos priemonėmis (prietaisais) ir jas prižiūrėti;
        - 14.9.5. registruoti hospitalines infekcijas, vykdyti jų prevenciją;
        - 14.9.6. tvarkyti medicinines atliekas;
        - 14.9.7. komplektuoti medicinos priemones (prietaisus) slaugos procedūroms atlikti;
        - 14.9.8. surinkti (paimti) šlapimo, išmatų, skreplių, skrandžio turinio mėginius diagnostiniam ištyrimui;
        - 14.9.9. atsižvelgdamas į paciento sveikatos ir higienos būklę, koordinuoti slaugytojo padėjėjo veiksmus, kai slaugytojo padėjėjas pacientui atlieka šias slaugos procedūras:
          - 14.9.10. plauna ausis, akis;
          - 14.9.11. valo nosies landas;
          - 14.9.12. atlieka burnos ertmės priežiūros procedūras;
          - 14.9.13. maudo pacientą;
          - 14.9.14. keičia pacientui baltinius, patalynę;
          - 14.9.15. parenka ir keičia sauskelnes;
          - 14.9.16. parenka ir naudoja pakišamuosius indus (anteles, basonus);
          - 14.9.17. keičia paciento kūno padėtį;
          - 14.9.18. nustatyti Bartelio (Barthel) indeksą;
          - 14.9.19. vykdamant pragulų profilaktiką ir priežiūrą
          - 14.9.20. keičiant paciento kūno padėtį;

14.9.21. padedant sunkiai vaikštantiems, judėti galintiems tik su pagalbėmis priemonėmis pacientams;

15. Bendrosios praktikos slaugytojas privalo:

15.1. naudotis ir dirbti su elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacine sistema;

15.2. dirbti asmens sveikatos priežiūros specialistų komandoje;

15.3. tvarkyti, kaupti, sisteminti ir perduoti informaciją.

V ATSAKOMYBĖ

16. Bendrosios praktikos slaugytojas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Su pareiginiu aprašu susipažinau ir įsipareigoju jį vykdyti :

Susipažinau:

(parašas)

(vardas , pavardė)

(data)